

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Ontwikkelingsplan Hogewegzone Amersfoort

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport

7 april 2011 / rapportnummer 2281-61

1. Voorlopig oordeel over het MER

De gemeente Amersfoort en woningcorporatie de Alliantie willen met het project Hogewegzone de oostelijke stadsentree van Amersfoort vernieuwen. Het project bestaat uit het realiseren van ca. 800 woningen, een zwembadcomplex en sporthal en de reconstructie van de hoofdverkeersader 'Hogeweg'. Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan Hogewegzone wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De gemeenteraad van Amersfoort is bevoegd gezag.

De Commissie signaleert bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Hierover heeft een gesprek plaatsgevonden met de initiatiefnemer en het bevoegd gezag. De Commissie adviseert een **aanvulling op het MER** op te stellen voordat het besluit wordt genomen. De tekortkomingen betreffen:

- de consequenties van de planvorming over de A28 voor het voornemen met betrekking tot de aspecten geluidsbelasting en luchtkwaliteit;
- de onderbouwing van het aantal bezoekers aan het te realiseren zwembadcomplex, de piekmomenten hierin en de herkomst en vervoerswijze van bezoekers.

De milieueffecten van de bouw van 800 woningen en de reconstructie van de Hogeweg zijn in het MER overzichtelijk en uitgebreid in beeld gebracht. De verkeersintensiteit neemt toe omdat het voornemen verkeersaantrekkende functies (wonen en recreatie) toevoegt aan het plangebied. Hoewel het geluidsbelast oppervlak en de geluidsbelasting van de bestaande woningen¹ door de afscherpende werking van de nieuwbouw over het algemeen afneemt, ligt de hoogte van de geluidsbelasting voor de nieuw te realiseren woningen veelal boven de voorkeursgrenswaarden uit de Wet geluidhinder. De luchtkwaliteit verbetert licht in het plangebied. Hierbij is echter geen rekening gehouden met de effecten van de verbreding van de A28.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Algemeen

In het MER is een groot aantal milieuaspecten die betrekking hebben op het voornemen uitgebreid en duidelijk uitgewerkt. Het MER geeft daarmee in het algemeen een goed inzicht in de milieueffecten van het voornemen zelf. Dit geldt zowel voor de effecten (met name geluid en luchtkwaliteit) van het realiseren van 800 woningen als voor de effecten van de reconstructie van de Hogeweg.

---

¹ Hiermee worden de bestaande, te handhaven woningen bedoeld.

Bij het berekenen van de verkeersintensiteiten in het plangebied is in het MER uitgegaan van de reconstructie van de aansluiting van de Hogeweg op de A28 en van verbreding van de A28 in het kader van de planstudie A28 Utrecht-Amersfoort.

2.2 Verkeer

Geluid

Bij het bepalen van de effecten van het voornemen voor geluid is geen rekening gehouden met de verbreding van de A28. Als gevolg van de verbreding van de A28 moeten er geluidsreducerende maatregelen aan deze snelweg worden getroffen. In een toelichting op het voornemen wordt verondersteld dat deze maatregelen zullen zorgen voor een behoorlijke verbetering van het akoestisch klimaat in de woonwijken van Amersfoort.

Omdat het voornemen bestaat uit onder meer de realisatie van 800 nieuwe woningen is inzicht in de toekomstige mogelijke geluidsbelasting vanwege de verbreding van de A28 essentieel. Op basis hiervan kan worden bepaald of deze woningen worden blootgesteld aan geluidsniveaus boven de streefwaarden en welke geluidsreducerende maatregelen mogelijk en noodzakelijk zijn.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER de toekomstige geluidsbelasting op woningen in het plangebied ten gevolge van verbreding van de A28 inzichtelijk te maken.

Bezoekers zwembad- en sportcomplex

De Commissie constateert dat het MER geen onderbouwing geeft van het te verwachten minimum en maximum aantal bezoekers aan het zwembad- en sportcomplex. De verdeling van de bezoekers over de tijd en de pieken in bezoekersaantallen zijn niet uitgewerkt. Ook geeft het MER geen inzicht in de herkomst van bezoekers en de vervoerswijze. Hierdoor is niet duidelijk of pieken in bezoekersaantallen (maatgevende dagen) mogelijk samenvallen met pieken in het woon-werkverkeer. Dit inzicht is essentieel:

- om mogelijke stagnatie in het verkeer op de Hogeweg te kunnen voorspellen;
- bij het overwegen van mitigerende maatregelen om mogelijke verkeersstagnatie te voorkomen.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- de verdeling van bezoekersaantallen, de herkomst en vervoerswijze en de piekmomenten in bezoekers aan het zwembad- en sportcomplex nader uit te werken;
- op basis hiervan de maatgevende perioden voor verkeer te bepalen;
- voor zover nodig mitigerende maatregelen uit te werken om stagnatie van verkeer op de Hogeweg te voorkomen.

2.3 Luchtkwaliteit

In de beoordeling van de effecten op luchtkwaliteit zijn de gevolgen van de uitbreiding van de A28 op het voornemen niet meegenomen. In een toelichting op het voornemen² is een gevoeligheidsanalyse gemaakt van het voorkeursalternatief exclusief en inclusief verbreding van

² Gevoeligheidsanalyse luchtkwaliteit i.v.m. verbreding A28, Memo DHV, MD-AF20100008, 18 maart 2010.

de A28. Hieruit blijkt dat zonder verbreding het berekende jaargemiddelde voor NO₂ concentraties in 2015 langs de Hogeweg tussen de Operaweg en de westelijke toerit naar de A28 de grenswaarde dicht nadert³. Inclusief verbreding is dit verschil nog kleiner⁴. In de toelichting wordt bovendien gewezen op:

- lagere cijfers in het gebruikte model (voor het jaar 2010) ten opzichte van de telgegevens uit het jaar 2009;
- een mogelijk te rooskleurig gemodelleerde situatie voor de doorstroming tussen Operaweg en de toerit naar de A28;
- de verwachting dat nieuwe prognoses voor achtergrondconcentraties en emissiefactoren ongunstiger zijn dan de huidige prognoses;
- de inherente onzekerheid van de resultaten van verkeersmodellen.⁵

De effecten van verbreding van de A28 laten een lichte stijging zien van de jaargemiddelde concentratie NO₂. De grenswaarden worden op een enkele locatie al dicht benaderd (zie hierboven). Daarom is het essentieel in het MER:

- inzicht te geven in de effecten van de verbreding van de A28 op het voornemen;
- aan te geven hoe wordt omgegaan met onzekerheden;
- te beschrijven op welke wijze aan de grenswaarden kan worden voldaan. Bij overschrijding van de grenswaarden voor luchtkwaliteit is het van belang om in het MER mitigerende maatregelen te beschrijven.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER de effecten voor luchtkwaliteit in verband met de verbreding van de A28 op te nemen, een gevoeligheidsanalyse te maken en zo nodig mitigerende maatregelen te beschrijven.

3. Overige opmerkingen met aanbevelingen

3.1 Algemeen

De opmerkingen in het verdere advies hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3.2 Verkeer

In de vastgestelde richtlijnen is gevraagd aandacht te besteden aan de bereikbaarheid van het zwembad- en sportcomplex voor langzaam verkeer vanuit de wijdere omgeving. Dit is met name van belang bij het bepalen van de aantrekkelijkheid van en het stimuleren van het ge-

---

³ Grenswaarde: 40 µg/m³, berekende waarde 39,4 µg/m³.

⁴ Grenswaarde: 40 µg/m³, berekende waarde 39,6 µg/m³.

⁵ Dit is met name van belang voor concentraties van verontreinigende stoffen die dicht bij de grenswaarden liggen. Een kleine verandering in de berekening kan hierbij leiden tot het overschrijden van grenswaarden.

bruik van de fiets. Omdat dit in het MER niet is uitgewerkt adviseert de Commissie alsnog aandacht te besteden aan de bereikbaarheid voor langzaam verkeer.

3.3 Luchtkwaliteit

Het MER geeft aan dat de herstructurering van de Hogewegzone in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is opgenomen. Projecten die in het NSL zijn opgenomen kunnen doorgang vinden wanneer zij passen binnen het NSL of er niet mee in strijd zijn. In de toelichting wordt aangegeven dat in het MER niet is beoordeeld of het project in overeenstemming is met het NSL.

De Commissie adviseert voor de vervolgbesluitvorming te onderzoeken of het voornemen past binnen, dan wel niet in strijd is met het NSL.

3.4 Natuur

In het MER wordt voor 2010 veldonderzoek in het kader van de Flora- en faunawet aangekondigd. Gezien het tijdsverloop tussen het opstellen en de bekendmaking van het MER is mogelijk het veldonderzoek inmiddels beschikbaar. De uitkomsten kunnen extra informatie geven over de uitvoerbaarheid van het voornemen in het kader van de Flora- en faunawet.

De Commissie adviseert zo mogelijk de conclusies van het voor 2010 aangekondigde veldonderzoek beschikbaar te stellen bij de besluitvorming over het voornemen.

3.5 Cultuurhistorie

Voorafgaand aan de uitvoering van het project wordt archeologisch onderzoek uitgevoerd.⁶ De uitkomst van dit onderzoek kan gevolgen hebben voor het ontwerp en de planning van het project. Het is daarom van belang dit onderzoek gereed te hebben op het moment dat er nog ruimte is om het ontwerp en de planning van het project aan te passen.

De Commissie adviseert de tijdig archeologisch onderzoek uit te voeren.

---

⁶ Zie paragraaf 8.1, p. 164 MER.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
w www.commissiemer.nl

